

Bilag F

**Naalakkersuisoq for Naalakkersuisoq for
Erhverv og Energi**

Dato: 20. november 2018
J.nr.: 01.25.01/18EM-LABU-7

**Indkaldelse til samråd med Finans- og Skatteudvalget onsdag den 21. november 2018,
kl. 16.00-17.00 i mødelokale Erling Høegh.**

Vedr.: Forslag til Finanslov for 2019 (EM 2018/7).

I medfør af § 19 i Inatsisartuts forretningsorden indkalder Finans- og Skatteudvalget hermed Naalakkersuisoq for Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi til samråd.

Finans- og Skatteudvalgets bemærkninger og spørgsmål:

Som opfølgning på forslaget 2. behandling ønsker Finans- og Skatteudvalget Naalakkersuisuts besvarelse af nedenstående spørgsmål.

Det første spørgsmål går på hovedkonto 64.10.25 Olie- og Gasstrategi og planerne om at igangsætte af en række fremadrettede projekter, der efter Naalakkersuisut kan genskabe investeringslysten på kulbrinteområdet (olie og gas). Udvalget konstaterer, at der er stærk modstand mod denne sag i Inatsisartut. Udvalget ønsker derfor afklaring af visse forhold i sagen.

I forbindelse med behandlingen af landskassens regnskaber for 2015, spurgte Revisionsudvalget ind til de hensættelser, der, i henhold til nærværende hovedkonto, er tiltænkt storskalaprojekter. Udvalget stillede følgende spørgsmål:

"- Naalakkersuisut bedes redegøre for, hvorvidt hensættelserne fortsat vurderes som proportionale og relevante i forhold til sandsynligheden for udmøntning af evt. realforpligtelser i forbindelse med storskalaprojekter, herunder aluminiumsprojektet.

Naalakkersuisuts besvarede spørgsmålet på følgende måde:

"Hovedkonto 64.10.25 Storskalaprojekter havde ved udgangen af regnskabsåret 2015 en samlet overførsel med driftsvirkning på 58,9 mio.kr. Beløbet er opstået over en årrække, hvor aluminiumsprojektet i Maniitsoq ikke havde den oprindeligt forventede fremdrift. For så vidt angår 2015, har der ikke været nogen væsentlig forøgelse af hensættelsen.

Bevillingerne skal dække Grønlands Selvstyres udgifter for færdiggørelse af fælles udviklings- og projekteringsindsats i forbindelse med en fortsættelse af projektet – eller alternativt en anden anvendelse af de pågældende vandkraftpotentialer.

Det fremgår af finansloven for 2016, at uforbrugte midler på denne konto skal tilbageføres til landskassen senest 31.12.2019. I forbindelse med forberedelse af finanslovsforslag for 2017 har departementet et ønske om, at den seneste tilbageførelse til landskassen af eventuelt uforbrugte midler ændres til 31.12.2020. Det sker ud fra et ønske om, dels at være eksplicit og juridisk frigjort for enhver forpligtelse overfor Alcoa før end midlerne disponeres til anden side, dels i forbindelse med Naalakkersuisuts pågående arbejde for at skabe interesse for de pågældende vandkraftpotentialer hos andre inter-

nationale investorer efter omstændighederne og med bevillingsmyndighedens forudgående accept at have mulighed for at anvende disse midler helt eller delvist for at opnå en hurtig udnyttelse af potentialerne – og dermed realisere væsentlige beskæftigelsesmæssige og økonomiske fordele for samfundet og landskassen.

Det er derfor departementets opfattelse at den pågældende hensættelse er proportional og tjener et klart formål.”

Spørgsmål 1:

Udvalget ønsker Naalakkersuisuts kommentarer til ovenfor nævnte.

Det andet spørgsmål går på Nunaoils oplysninger i årsrapporten 2017 (side 6), hvor følgende er anført:

”I perioden 2007-2017 er der blevet indsamlet tusindvis af km 2D seismik, der er blevet indsamlet 3D datasæt – de første nogensinde i grønlandsk farvand – og der er blevet gennemført stratigrafiske borer og boret otte efterforskningsbrønde. Der er ikke foretaget en større samlet ressourcevurdering af hele det grønlandske område siden 2007. I en periode, hvor efterforskningsaktiviteten er lav i Grønland - og generelt på verdensplan - er det oplagt at lave en ny opgørelse over de mulige olie/gas ressourcer, der potentielt ligger i offshore områderne omkring Grønland ved at medtage den nyeste viden og de mange nye data, der er blevet indsamlet i løbet af den sidste tiårige periode.”

Nunaoil har til opgave at varetage Grønlands Selvstyres deltagelse i kulbrintetilladelser samt opgaver i og uden for Grønland, der står i naturlig forbindelse hermed.

Spørgsmål 2-1:

Naalakkersuisut oplyste over for Finans- og Skatteudvalget i forbindelse med udvalgets spørgsmål til finansloven, at man i Grønland politisk har valgt at nedprioritere fokus på olieaktiviteterne i perioden 2014-2018. Hvad er så baggrunden for Departementets ønske om skifte fokus fra vedvarende energiform til olie og gas?

Spørgsmål 2-2:

Hvad er baggrunden for Departementets ønske om undersøgelser på land, når Nunaoil ønsker offshore undersøgelser?

Det kan påregnes, at der stilles opfølgende spørgsmål under samrådet.

Udvalget har som målsætning, at et samråd i videst mulige omfang skal tage form af en politisk drøftelse imellem medlemmet af Naalakkersuisut og udvalget – typisk om prioriteringer og målsætninger. Ved den mundtlige drøftelse bør så vidt muligt benyttes frit foredrag.

Udvalget ønsker endelig at modtage et notat på grønlandsk og dansk om foranstående spørgsmål i forlængelse af samrådet. Notatet bedes sendt elektronisk til saam@ina.gl senest umiddelbart efter samrådet. Såfremt notatet medbringes og anvendes under samrådet bedes en kopi givet til udvalgets tolk og udvalgssekretær umiddelbart ved samrådets begyndelse.

Med venlig hilsen

Karl Kristian Kruse

Formand for Finans- og Skatteudvalget

Talenotat

Samråd Finans- og Skatteudvalget onsdag d. 22 november 2018 kl. 16-17 i mødelokale Erling Høegh

Tak for indkaldelsen til dette samråd, hvor Finans- og Skatteudvalget har ønsket, at jeg besvarer en række spørgsmål vedr. finanslovsforslagets hovedkonto 64.10.25 samt andre relaterede spørgsmål vedr. olieeftersforskning i Grønland. Jeg er i dag ledsaget af min departementschef Jørn Skov Nielsen.

22-11-2018
Sagsnr. 2018 - 24041

Indledningsvist vil jeg gerne benytte lejligheden til at påpege, at Naalakkersuisut har noteret sig, at der ikke er støtte til den foreslåede anvendelse af midlerne på hovedkonto 64.10.25, dvs. at man ikke anvender midlerne til at indsamle seismisk data og andre modningstiltag på Nuussuaq.

Postboks 1601
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 50 00
E-mail: isiin@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Det fremadrettede arbejde på olie- og gasområdet vil i øvrigt blive beskrevet i den kommende olie- og gasstrategien for 2019-2023, der er ved at blive udarbejdet.

Spørgsmål 1:

Det første spørgsmål går på hovedkonto 64.10.25 Olie- og Gasstrategi og planerne om at igangsætte en række fremadrettede projekter, der efter Naalakkersuisut kan genskabe investeringslysten på kulbrinteområdet.

Finans- og Skatteudvalget henviser i sit spørgsmål til, at Revisionsudvalget i forbindelse med behandlingen af landskassens regnskaber for 2015 har bedt:

”Naalakkersuisut om at redegøre for, hvorvidt hensættelserne fortsat vurderes som proportionale og relevante i forhold til sandsynligheden for udmøntning af evt. realforpligtelser i forbindelse med storskalaprojekter, herunder aluminiumsprojektet”.

Finans- og Skatteudvalget henviser endvidere til svaret fra Naalakkersuisut, hvor det bl.a. anføres:

- At beløbet er opstået over en årrække, hvor aluminiumsprojektet i Maniitsoq ikke havde den oprindeligt forventede fremdrift.
- At bevillingerne skal dække Grønlands Selvstyres udgifter for færdiggørelse af fælles udviklings- og projekteringsindsats i forbindelse med en fortsættelse af projektet – eller alternativt en anden anvendelse af de pågældende vandkraftpotentialer.

- At det fremgår af finansloven for 2016, at uforbrugte midler på denne konto skal tilbageføres til landskassen senest 31.12.2019.
- At man i forbindelse med forberedelse af finanslovsforslag for 2017 har et ønske om, at den seneste tilbageførelse til landskassen af eventuelt uforbrugte midler ændres til 31.12.2020.
- At det sker ud fra et ønske om, dels at være eksplicit og juridisk frigjort for enhver forpligtelse overfor Alcoa førend midlerne disponeres til anden side, dels i forbindelse med Naalakkersuisuts pågående arbejde for at skabe interesse for de pågældende vandkraft-potentialer hos andre internationale investorer efter omstændighederne og med bevillingsmyndighedens forudgående accept at have mulighed for at anvende disse midler helt eller delvist for at opnå en hurtig udnyttelse af potentialerne – og dermed realisere væsentlige beskæftigelsesmæssige og økonomiske fordele for samfundet og landskassen.
- At det er opfattelsen, at den pågældende hensættelse er proportional og tjener et klart formål.

Svar 1:

Finans- og Skatteudvalget har i sit spørgsmål anmodet om Naalakkersuisuts kommentarer til sagen og den tidligere besvarelse.

Jeg vil for det første påpege, at det oprindelige MoU med Alcoa om udvikling af et aluminiumsprojekt i princippet fortsat er gældende.

I oktober 2016 blev der således indgået et addendum til det oprindelige MoU. Det pågældende addendum giver mulighed for, at de til alcoa-projektet hidtil reserverede vandkraftpotentialer kan markedsføres til anden side.

Det har dog vurderingen, at en gennemførelse af det oprindelige i stigende grad forekommer usikkert.

Bevillingen på hovedkonto 64.10.25 er da også blevet gradvist reduceret igennem årene. Senest så er bevillingen foreslået reduceret fra ca. 58 mio. kr. til ca. 54 mio. kr. i finanslovsforslaget for 2019.

Dette er også baggrunden for, at titlen på hovedkontoen er blevet ændret i løbet af årene. I 2015 var titlen på hovedkontoen ”aluminiumsprojektet”, hvilket i 2016 blev ændret til ”storskalaprojekter”. I 2017 blev titlen igen ændret, og den kom nu til at hedde ”industri- og storskalaprojekter” i 2017. Senest så er titlen blev foreslået ændret til ”olie- og gasstrategi” i finanslovsforslaget for 2019.

Titlen på hovedkonto 64.10.25 og det foreslåede budgetbidrag til hovedkontoen afspejler det forhold, at der i dag alene er en teoretisk mulighed for, at det oprindelige aluminiumsprojekt bliver gennemført.

Naalakkersuisut vurderede således ved udarbejdelsen af finansloven for 2018, at Alcoa-projektets gennemførelse nu var så teoretisk, at der ikke længere var behov for at opretholde hensættelsen.

På den baggrund fremgår det, at hovedkontoen også kan anvendes til forarbejder i forbindelse med andre industri- storskalaprojekter. Det har med andre ord også været muligt at anvende hovedkontoen til andre formål end udvikling af vandkraftpotentialer.

Det er også værd at nævne, at hovedkontoen blev nedsat med 2,1 mio. kr. i 2018, og at man med nedsættelsen af bevillingen forudsatte, at der var en indtægt under nærværende hovedkonto i 2018. Indtægten ville blive finansieret af de hensatte midler under hovedkontoen.

Det andet spørgsmål – i relation til spørgsmål 1 – går på Nunaoils oplysninger i årsrapporten 2017 på side 6, hvoraf følgende er anført:

”I perioden 2007-2017 er der blevet indsamlet tusindvis af km 2D seismik, der er blevet indsamlet 3D datasæt – de første nogensinde i grønlandsk farvand – og der er blevet gennemført stratigrafiske borer og boret otte efterforskningsbrønde. Der er ikke foretaget en større samlet ressourceevaluering af hele det grønlandske område siden 2007. I en periode, hvor efterforskningsaktiviteten er lav i Grønland - og generelt på verdensplan - er det oplagt at lave en ny opgørelse over de mulige olie/gas ressourcer, der potentielt ligger i offshore områderne omkring Grønland ved at medtage den nyeste viden og de mange nye data, der er blevet indsamlet i løbet af den sidste tiårige periode.”

Endvidere påpeges det i samrådsindkaldelsen, at *”Nunaoil har til opgave at varetage Grønlands Selvstyres deltagelse i kulbrintetilladelser samt opgaver i og uden for Grønland, der står i naturlig forbindelse hermed”*.

Svar 2:

Det ovenfor anførte giver anledning til en række kommentarer fra Naalakkersuisuts side.

For det første så vil jeg gerne påpege, at den omtalte ressourceevaluering er et samarbejde mellem Departementet for Erhverv og Energi, GEUS og Nunaoil.

For det andet så er det vigtigt at understrege, at opgaven med at øge og fremme viden om Grønlands oliepotentiale faktisk som udgangspunkt ligger hos Selvstyret, og at det er en almindelig del af varetagelsen af kulbrinteområdet. Det er også derfor, at der er særlige bestemmelser i selvstyreloven om aftaler mellem Naalakkersuisut og regeringen vedr. råstofefterforskning.

Nunaoil har naturligvis også en rolle at spille, og det er f.eks. Nunaoil, der er såkaldt båret partner i de efterforsknings- og udnyttelsestilladelser, der meddeles i medfør af råstofloven.

Spørgsmål 2-1:

I spørgsmål 2-1 anføres følgende:

”Naalakkersuisut oplyste over for Finans- og Skatteudvalget i forbindelse med udvalgets spørgsmål til finansloven, at man i Grønland politisk har valgt at nedprioritere fokus på olie-aktiviteterne i perioden 2014-2018. Hvad er så baggrunden for Departementets ønske om skifte fokus fra vedvarende energiform til olie og gas?”

Svar 2-1:

Det er korrekt, at Naalakkersuisut i sin sektorplan for energi- og vandforsyning fra november 2017 har opstillet en række visioner og planer på energiområdet, herunder ikke mindst at den offentlige energiforsyning i 2030 i videst mulig omfang skal være baseret på vedvarende energi samt en modernisering af energiforsyningen.

Denne og de øvrige målsætninger i energisektorplanen står stadig ved magt.

Vi må bare se i øjnene, at på verdensplan så kan man ikke udfase de fossile brændstoffer fra den ene dag til den anden. Det er hverken praktisk eller økonomisk muligt. Ifølge World Energy Outlook fra 2017, der er udarbejdet af Det Internationale Energiagentur, så vil efterspørgslen efter olie faktisk være stigende frem mod 2040.

Grønland ligger ifølge estimater fra bl.a. United States Geological Survey inde med betydelige olieforekomster.

Det er derfor Naalakkersuisuts politik, at man bør søge at udnytte disse ressourcer. Grønland har ligeså meget ret til at udnytte sine ressourcer som andre lande – lande der ofte ikke har ligeså høje miljøkrav som os.

Hvis Grønland bliver et olieproducerende land, så er der ingen tvivl om, at landet derved vil kunne få mulighed for i højere grad at blive økonomisk selvåren.

Vi ser derfor ikke nogen modsætning mellem de grønne mål i energisektorplanen og så ambitionen om at udnytte Grønlands olieressourcer. Der er tale om to forskellige ting.

Grønland har i øvrigt netop et forbehold for Paris-aftalen, da man ønsker at forbeholde sig ret til at udvikle sin økonomi på samme vis som de eksisterende industrinationer.

Spørgsmål 2-2:

I spørgsmål 2-2 spørger udvalget:

”Hvad er baggrunden for Departementets ønske om undersøgelser på land, når Nunaoil ønsker offshore undersøgelser?”

Svar 2-2:

Indledningsvist vil jeg gerne påpege, at det ikke er Nunaoils undersøgelse, men en undersøgelse, der iværksættes i et samarbejde mellem Departementet for Erhverv og Energi, GEUS og Nunaoil.

Det er en undersøgelsen, der inddrager al eksisterende viden og data, der er indsamlet, herunder data der er blevet indsamlet af de selskaber, der har haft efterforskningstilladelser i Grønland, mhp. at få en ny og opdateret ressourceevaluering af hele Grønland.

Situationen er den, at stort set alle tilladelser i Grønland er blevet tilbageleveret, herunder offshore-tilladelser, der har været meddelt til de store internationale olieselskaber som Shell og Chevron.

Hvis man skal have gang i efterforskningen igen i Grønland, så er man nødt til at forsøge at tiltrække selskaber, der ikke tidligere har tilbageleveret tilladelser, da det vil være vanskeligt inden for en overskuelig fremtidig at få selskaber tilbage, som netop har fravalgt Grønland.

Det er vurderingen, at den fremtidige udvikling af oliepotentialet i Grønland må ske i forskellige tempi.

På kort og mellemlangt sigt vil det være mere realistisk at udvikle efterforskningen på land, da denne er såvel billigere som teknisk mere enkel at udføre. Markedsføringen vil også i højere grad skulle rettes mod olieselskaber,

der primært opererer på land. Der skal altså tiltrækkes en ny type selskaber, som ikke har forladt Grønland for nyligt.

GEUS, der er Danmarks fremmeste eksperter inden for området har nu udarbejdet en kortlægning af geologien på Nuussuaq, og man har på den baggrund fremsat en række anbefalinger, og det er disse anbefalinger, der udgør det faglige, geologiske grundlag for det foreslåede projekt på Nuussuaq. Jeg har medtaget en kopi af GEUS rapporten, som jeg hermed overlader til udvalget.

Som sagt har vi ligeledes igangsat et fælles projekt med Nunaoil og GEUS om en opdateret ressourceevaluering offshore Grønland. Den indsats har en mere langsigtet karakter, idet udviklingen af offshore potentialet i givet fald vil skulle ske med deltagelse af den type selskaber, som har forladt Grønland i de senere år. Ligeledes er der tale om en efterforskning som er langt dyrere, teknisk mere vanskelig, og som tager længere tid.

Det er således Naalakkersuisuts vurdering, at den nye strategi på olieområdet bør køre ad to spor – et kort og mellemsigtet på land – og et mere langsigtet spor, som vedrører offshore potentialet.

Dette er baggrunden for, at Naalakkersuisut har valgt at foreslå at anvende midler på hovedkonto 64.10.25 til et onshore-relateret projekt på Nuussuaq.

Med andre ord så er det faglige grundlag tilstede, og der er en specifik efterspørgsel efter netop onshore muligheder, hvilket kan ses på, at der på verdensplan anvendes en betydelig andel af efterforskningsmidlerne på onshore projekter.

Med venlig hilsen

Aqqalu Jerimiassen

